

Chr. X frimærker i bogtryk med „PORTO“ overtryk

Af Ib Krarup Rasmussen

I DFT 9/2000 s. 429 og DFT 1/2001 s. 45 omtales en variant i overtrykket på de bogtrykte Chr. X frimærker: „Hak i nedstreg på R“, som ganske rigtigt placeres som nr. 32 i arket.

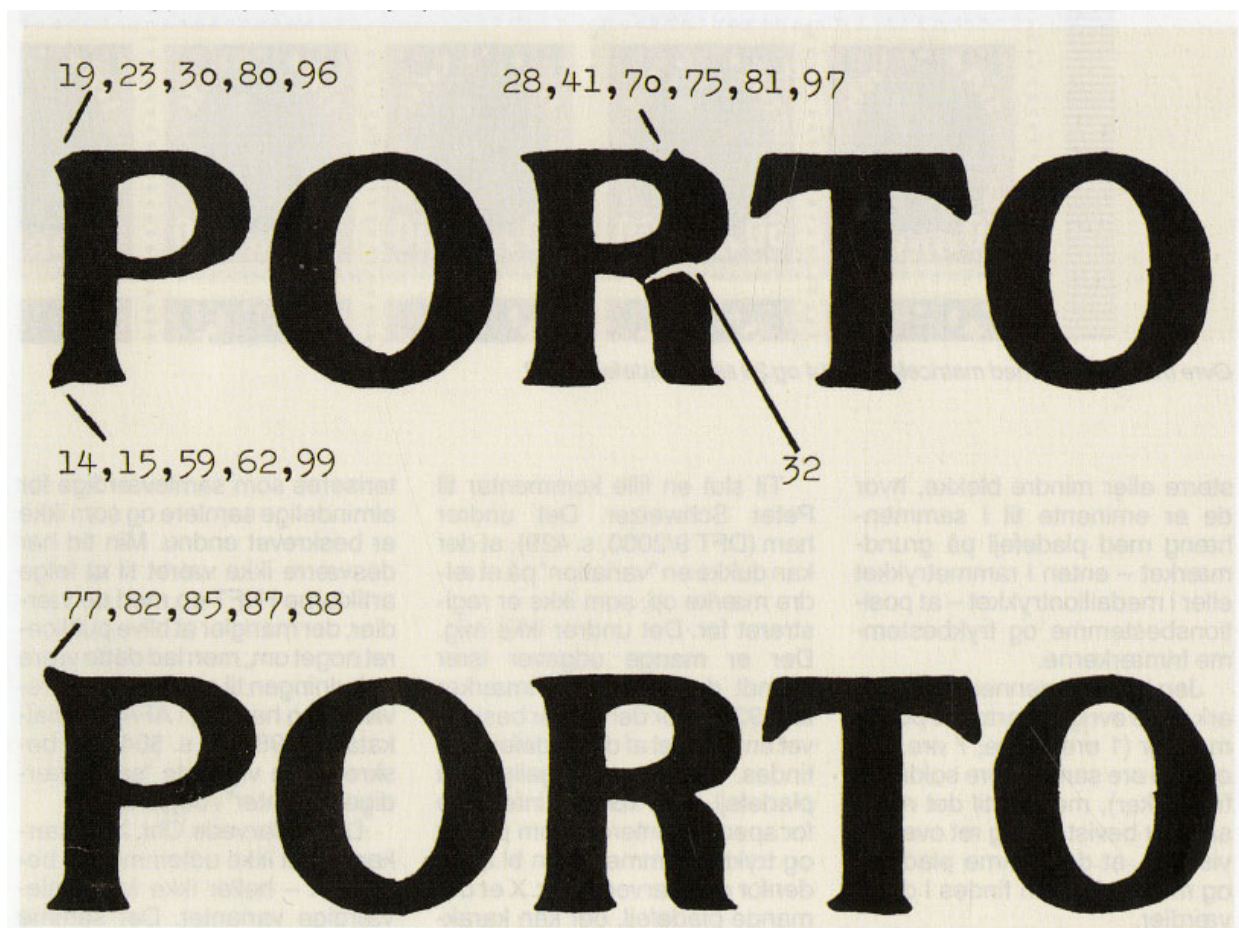
I forbindelse med min analyse af de tofarvede Chr. X frimærker, hvoraf en del er blevet publiceret i forskellige numre af NFT i perioden 1985-87, havde jeg lejlighed til at gennemse den meget store arkbeholdning af disse frimærker, som befinder sig på Postmuseet. Derudover har private samlere og frimærke-

handlere givet mig lov til at gennemgå deres helark. I alt har jeg gennemgået ca. 180 forskellige helark af bogtrykte Chr. X frimærker og heraf også helark af 25 og 50 øre tofarvet med PORTO-overtryk.

Det drejer sig konkret om 25 øre fabrikation 159-X (2 ark), 50 øre fabrikation 157 -Y (2 ark, heraf 1 ark i min besiddelse) samt 50 øre fabrikation 172-K (1 ark). I alle disse ark er varianten „Hak i nedstreg på R“ placeret som nr. 32 i arket.

Jeg vil her benytte lejligheden til at delagtiggøre jer i de øvrige pladefejl, jeg har fundet i PORTO-overtrykket.

Matricefejl og pladefejl i portoovertrykspladen





Øvre venstre marginalblok med matricefejl i nr. 14 og 23 samt pladefejl i nr. 32 (i overtrykspladen)

I AFA Specialkatalog 1995 er nævnt en såkaldt matricefejl, som går igen et antal gange i arket: „Hak foroven i R“, samt en pladefejl „Kraftigt overtryk“ nr. 95 i arket.

„Hak foroven i R“ går igen 6 gange i arket, som nr. 28, 41, 70, 75, 81 og 97.

Derudover er der mindst 3 markante matricefejl alle forbundet med „P“-et i PORTO.

- „Afstumpet P foroven“: nr. 19, 23, 30, 80 og 96.
- „Spids fodstreg på P“: nr. 14, 15, 59, 62 og 99.
- „Andekrølle på P“: nr. 77, 82, 85, 87, 88.

Mange af disse pladefejl har jeg også som løse mærker eller i større eller mindre blokke, hvor de er eminente til i sammenhæng med pladefejl på grundmærket - enten i rammetrykket eller i medaillontrykket - at positionsbestemme og trykbestemme frimærkerne.

Jeg har ikke gennemgået helark af de øvrige overtrykte portomærker (1 øre, 5 øre, 7 øre, 10 øre, 20 øre samt 10 øre soldaterfrimærke), men indtil det modsatte er bevist, er jeg ret overbevist om, at de samme pladefejl og matricefejl kan findes i disse værdier. Til slut en lille kommentar til Peter Schweizer. Det undrer ham (DFT 9/2000, s. 429), at der kan dukke en „variation“ på et ældre mærke op, som ikke er registreret før. Det undrer ikke mig. Der er mange udgaver, især iblandt de bogtrykte frimærker før 1933, hvor der kun er beskrevet en brøkdæl af de pladefejl, der findes. Der er selvfølgelig små pladefejl, som kun har interesse for specialsamlere, som plader og trykbestemmer. Men bl.a. indenfor de tofarvede Chr. X er der mange pladefejl, der kan karakteriseres som samleværdige for almindelige samlere, og som ikke er beskrevet endnu. Min tid har desværre ikke været



Nedre højre marginalblok med pladefejl i nr. 95 samt matricefejle i nr. 96, 97 og 98

til at følge artiklerne i NFT op med de værdier, der mangler at blive publiceret noget om, men lad dette være anledningen til at overveje en revival. Jeg har dog i AFA Specialkatalog 1987-88 s. 504-530 beskrevet de vigtigste „samleværdige varianter“ i udgaven.

De ensfarvede Chr. X frimærker er slet ikke udtømmende beskrevet - heller ikke for samleværdige varianter. Det samme kan siges om jubilæumsudgaven fra 1930 samt karaveludgaven fra 1927. Filateli-

sterne har i mange år brugt krudtet på de tofarvede skilling- øre- cent frimærker samt naturligvis de klassiske kvadrater. Enkelte har interesseret sig for bølgelinie og våbentype, og der er en stigende interesse for bogtrykt Christian X. Men der er udgaver som f.eks. karavelmærkerne, der næsten ikke er publiceret noget om. Og der vil helt sikkert være interessante nye opdagelser her. Så jeg kan kun ønske ”God Jagt” til eventuelt interesserede.

Adressekort fra Wien, Østrig på en såkaldt „ikke-postpakke“ på 8,3 kg med angiven værdi 84 Schilling = 60 Guldfrancs sendt 7. 11. 1925 til Aalestrup, Jylland. Oplægges på Hobro Toldsted. Modtagelse nægtes i Aalestrup, og forholdsreglen på bagsiden af adressekortet fra afsenderens side er, at pakken så skal omdirigeres til et firma i København, hvilket sker 24. 11. 1925 til København Str. Takster: fra Østrig til Danmark formentlig 5,88 Schilling = 4,20 Fr. = 4,20 kr. som formentlig er betalt kontant eller påsat pakken i frimærker. Omdirigeringskoststen internt i Danmark er det samme som danske indenlandske vægtporto: 3-5 kg: 75 øre + 25 øre pr. flg. kg. = 100 øre, i alt 175 øre, som er påsat i danske portomærker. Bl.a. frankeret med 50 øre Porto 5. tryk (157-Y) pos. 96: matricefejle „Afstumpet P foroven“

Sendung mit Begleitschein Wert Valeur déclarée		1718 Wien 1	311 8732	Bar eingehoben Payé comptant
Diebel Point } faktura		l'expédition		Aufgabestempel Timbre du bureau d'origine
Wertangabe Valeur déclarée } 584 - frs 60		Zahl der Zollinhaltsertörungen Nombre des déclarations en douane		15-188
An A } fa J. Jallings Toldsted N. Skov		in A } Aalestrup, Jylland (Vend)		11-25-11-28
Abfender Expéditeur } Leopold Gutfr. WASCHEFAHRN Wien, I. Göltsdorfgasse Telefon Nr. 89-4-37		Straße und Hausnummer Rue et numéro } København Toldstedsvej 15		2.258
Bestimmungsland Pays de destination } Danmark		Gewicht — Poids kg g kg g kg g		25-11-1925
*) Die stark umrahmten Zeile hat den Abnehmer auszufüllen — Cadre à remplir par le bureau d'échange service de la douane du pays de destination				Total 15